

Hoe Lijst Ruis in 1966 het politieke landschap van Son en Breugel veranderde

In het voorjaar van 1966 voltrok zich in Son en Breugel een politieke omwenteling die niemand had zien aankomen. Een groep jonge inwoners, ontevreden over de gesloten bestuurscultuur binnen de KVP, besloot het roer zelf in handen te nemen.

Het resultaat: de geboorte van *Lijst Ruis* — en de eerste vrouw ooit in de gemeenteraad.

Onvrede binnen de KVP

De Katholieke Jonge Middenstand (KJM), opgericht in 1964, was bedoeld als aanvulling op de Jonge Boerenstand en de Kajotters. Hoewel de KJM geen politieke partij was, leefde er onder enkele leden groeiende frustratie over de dominante positie van de KVP in de gemeenteraad.

“Je kwam er gewoon niet tussen,” herinnert een van de betrokkenen zich.

“De groslijstverkiezingen waren een gesloten bolwerk.

Jongeren kregen geen kans.”

Destijds telde de gemeenteraad 13 zetels: 10 voor de KVP en 3 voor Gemeentebelangen.

Een bijeenkomst aan de keukentafel

In april 1966 kwamen enkele jonge Sonnenaren bijeen in het huis van postkantoorhoudster Mien Ruis. Onder hen: Jules Ruis, Toon van Boxtel en Bert van Boxtel. Wat begon als een gesprek over vernieuwing, mondde uit in een besluit dat het dorp zou opschudden.

“Als we geen plek krijgen, maken we er zelf een,” was de gedachte die die avond de doorslag gaf.

Op 12 april 1966 werd *Lijst Ruis* officieel opgericht.

Vanuit het verenigingsleven sloten zich direct meerdere inwoners aan.

Het eerste verkiezingsprogramma (1966)

De belangrijkste speerpunten van Lijst Ruis:

- Realisatie van een zwembad
- Een gymnastiekzaal/sporthal voor scholen en verenigingen
- Veilige speelweiden en een speeltuin
- Uitbreiding van sportvelden, vooral in Breugel
- Snelle bouw van een bejaardencentrum
- Oplossing voor de chaotische verkeerssituatie in de kom van Son
- Meer betaalbare woningen naast de duurdere nieuwbouw

De eerste kandidatenlijst

De lijst werd aangevoerd door Mien Ruis-Bijnen, gevolgd door Bert van Boxtel. Verder stonden op de lijst: Martien van Zwam, Hub Houtman, Albert Merks, Jan Keijzers, Riny Hilgerdenaar, Henk Scheepens en Wim van de Laar.

Opmerkelijk: een film die destijds in opdracht van Fanfare PHEV werd gemaakt, toont het dorpsleven in die periode — maar opvallend genoeg nog niet de nieuwe lijst, die toen nog in de kinderschoenen stond.

Een verkiezingsavond om nooit te vergeten

Op 1 juni 1966 was het zover. De uitslag zorgde voor een kleine aardverschuiving: de KVP verloor drie zetels.

Twee daarvan gingen naar Lijst Ruis, één naar Gemeentebelangen.

“We hadden gehoopt op één zetel, maar twee... dat was ongekend,”

klinkt het uit de kring van betrokkenen.

Mien Ruis en Bert van Boxtel namen plaats in de raad. Daarmee werd Mien Ruis het eerste vrouwelijke raadslid in de geschiedenis van Son en Breugel.

**“Het was feest in huize Ruis die avond.
Iedereen voelde: dit is een nieuw begin.”**

Van Lijst Ruis naar VDP

De beweging groeide verder en professionaliseerde zich.

Lijst Ruis, later omgedoopt tot **VDP** (Vrije Democratische Partij) bleef een naam die tot de volgende verkiezingen in 1970 een rol zou spelen in de lokale politiek van Son en Breugel.

*Theo Groenemans,
fractiesecretaris Dorpsvisie*